

Věž kostela sv. Petra a Pavla v Čáslavi (foto: Jan Zdichynec)

Důlní podnikání kolínských a čáslavských měšťanů

Text: Petra Doubalová, Radka Pšeničková foto: Josef Čáslava, Hanka Krejbichová, Jan Zdichynec

Z důlní činnosti na Kutnohorsku přímo či nepřímo bohatla i další královská města. Zatímco Kolín před vznikem Kutné Hory zřejmě býval střediskem zdejší důlní činnosti, nedaleká Čáslav plnila především funkci zemědělského a potravinářského zázemí. I v těchto dvou královských městech tedy nacházíme stříbrnou stopu a pozveme vás na prohlídku míst, která díky bohatství z těžby stříbra mohla vzniknout.

Kostel sv. Bartoloměje v Kolíně

Pulsujícím srdcem města Kolína je nedávno zrekonstruované Bartolomějské náměstí, kde můžete strávit několik poučných i zábavných hodin nebo si jen vychutnat příjemnou procházku v kulisách unikátních památek. Dominantou celého areálu je chrám sv. Bartoloměje, který se pyšní titulem národní kulturní památky. Jedná se o jedno z neoriginálnějších děl gotické architektury, o jehož podobu se zasloužil dvorní stavitel císaře Karla IV. Petr Parléř. Architekt vtiskl novou

i Info

Atraktivní pohled na město a jeho okolí z ptačí perspektivy se vám naskytne z ochozu zvonice. Výhled však není zdaleka to jediné, co zvonice nabízí. V jejích útrobách se nachází expozice chrámového pokladu, lapidárium, interaktivní zvonkohra či prostory bývalého bytu vězníka. Do hry vás vtáhne interaktivní expozice ve Staré farní škole, jež je věnována událostem z historie města a zdejšími slavnými osobnostem. V těsné blízkosti

chrámu sv. Bartoloměje se nachází muzeum. Dozvíte se zde, jak vypadal Kolín ve středověku i jaké byly trendy v bydlení měšťanů v 19. století. Na nedalekém Karlově náměstí ve Veigertovském domě je zase k vidění expozice o bitvě u Kolína nebo unikátní výstava Zapomenutá vůně střílného prachu. Po prohlídce Bartolomějského náměstí a expozic v muzeu si zasloužíte odpočinek v parkánových zahradách. (www.bartolomejskenavrsi.cz)

tvář chórové části kostela, kde použil několik inovativních prvků. Ač byla jeho záměrem kompletní přestavba, více z jeho plánů se realizovat nepodařilo. I proto dnes můžeme obdivovat pozoruhodné spojení rané a vrcholné gotiky, které tvoří působivý a jedinečný celek. Vnitřní prostory chrámu si můžete prohlédnout během pravidelných prohlídek s průvodcem. Součástí prohlídkového okruhu je také barokní kostnice, která patří počtem kostí a bohatostí ornamentální výzdoby společně se sedlečkou kostnicí k nejvýznamnějším památkám tohoto druhu v Čechách.

Kostel sv. Petra a Pavla v Čáslavi

Historické prameny ze 13. století zmiňují konkurenci, ba dokonce řevnivost mezi královskými městy Kolín a Čáslav. Jednalo se o spor o vzájemné hranice podnikání, konkrétně o těžbu stříbra. Čáslav se svou stavební aktivitou tou dobou řadila spolu s Jihlavou hned za Prahu. Pro jejího zakladatele, panovníka Přemysla Otakara II., měla Čáslav stejný význam jako Kolín, proto se rozhodl vybudovat i podobný obranný systém hradeb. Karel IV. ji zařadil do skupiny nejvýznamnějších královských měst, což posunulo

Chrám sv. Bartoloměje v Kolíně (foto: Josef Čáslava)

Kolínská kostnice (foto: Hanka Krejbichová)

Čáslav jako centrum krajské správy ve své důležitosti dokonce před Kutnou Horu. Význam města Čáslavi se odrazil jistě i v podobě děkanského kostela, který, byť sužován četnými požáry, byl vždy starostlivě opraven a nadále rozšiřován a přistavován. Kostel sv. Petra a Pavla stojí na návrší v bezprostřední blízkosti městských hradeb a Žižkovy brány. K původně románskému kostelu sv. Michala byl na jižní straně přistavěn po polovině 13. století presbytář nové svatyně. Zhruba v polovině 14. století vzniklo kostelní trojlodí a současně byla vybudována kaple Panny Marie Bolestné, nyní kaple sv. Anny. Je možné, že tehdy došlo k novému zasvěcení kostela, který od té doby nese jména apoštolů Petra a Pavla. Konečnou podobu pak chrámu vtiskl pozdně gotické přestavby v 15. a 16. století, kdy vznikla i jeho mohutná věž. Postupně přistavování a rozšiřování chrámu v různých dobách je dnes na první pohled patrné. Od konce 19. století byl kostel sv. Petra a Pavla v Čáslavi vyzdvihován pro svou husitskou minulost jako symbol pravého češství. V návaznosti na usilovné hledání Žižkova hrobu se dočkal i mnohých oprav.

i Info

Věž kostela sv. Petra a Pavla je se svými 88,2 m dominantou města, kterou nelze přehlédnout. Vyhlídkovou věž můžete navštívit a popochat se výhledem do dalekého okolí. V Žižkově síni čáslavského městského muzea jsou umístěny ostatky husitského vůdce Jana Žižky, které se našly při rekonstrukci kostela v roce 1910 v zarděném výklenku. Jedná se mimo jiné o část lebky nazývané „čáslavská kalva“. (od 1. dubna 2022 na www.infocaslav.cz)